

celeriter Veronam intravit, & alteram partem subjugavit, quod non habuit ab aliquibus, nec potuit habere succursum. Et ut miranda loquar, frigus erat intolerabile, glacies & nix gravior solito, nec transire poterat, nisi ante ipsum nix frangeretur, quam (78) fregit fecit per emtos effractores.

Revertitur Marchio contristatus. Potestas Veronæ de prodicione culpabilis inventus, captus fuit, & terram tradidit Nuntio Imperatoris, licentiata Potestate. Tervisini autem mittunt pro ipso, quod debeat redire sub pœna destructionis omnium bonorum suorum. Ipse autem totum contemnendo, maluit omnia perdere, quàm fidem Domino Imperatori promissam violare, & Veronam destructionis periculo dimittere. Unde Tervisini, Paduani, & Vicentini hostiliter contra Terras ipsas arma moventes, ejus Villas, Castra, & bona destruxerunt omnia, præter Castra fortissima, quæ destrui non potuerunt. Damnum autem illius tam enormiter dicitur exstitisse, quod credibili vix possit nuntiari loquela. Ipse autem totum pro nihilo reputando, magis & magis favebat Nuntio Imperatoris ibi præsentati, volens fidem promissam, & debitam fidelitatem Domino Imperatori modis omnibus, contempto rerum, & personæ, (79) illasam conservare. Revertuntur Paduani, Tervisini, & Vicentini ab exercitu.

Bannum posuit tunc Marchio, quod nullus audeat Imperatorem nominare, nec illius rationem tenere; & qui contra fecerit, etiam gladio percutiatur impunè.

Et tunc temporis venit Imperator de Alemania, & intravit, & habuit Veronam, misitque Nuntios suos Vicentiam, scilicet Judicem Cyprianum, & Judicem Ranifredum, quos noluit Marchio recipere, nec literas Domini Imperatoris videre; sed potius bannum imposuit contra omnes, qui loquerentur eisdem Nuntis Imperatoris. Et, ut verum loquar, ex parte Marchionis mihi Vassallus... Communis Vicentiæ interdixit sub banno mille librarum, ne irem ad Episcopatum, ubi erat Dominus Cyprianus. Unde, cum non fuisset ausus ad Episcopatum ascendere, vocavi ipsum inferius, & ei consului de his, quæ ipsum mihi fuerat visum facturum ad honorem Imperialis Majestatis. Iterumque consulendo misi sibi literas Baxianum, ubi erat Marchio autem me illis diebus Paduam misit. Verùm, quia gravi fueram tunc infirmitate detentus, precibus amicorum meorum, inspecta infirmitate, me redire dimisit; minabatur tamen me mittere in parte longiori, & graviori.

Tunc autem, cum Dominus Imperator vellet ire in Lombardiam, occurrerunt undique Lombardi, qui contradicunt eidem, totis viribus parati ad contradicendum sibi transitum, & itinera. Ipse autem cum suis militibus, & cum Veronensibus, illis de Romano existentibus juxta illos, transivit, nec fuerunt ausi pugnare cum ipso. Tunc cepit ipse Mercariam; & Episcopatum Mantuæ, & Brixie pro magna parte destruxit. Fuit prope Civitatem Mantuæ, nec fuerunt ausi Mantuani exire Civitatem. Tandem ivit in Lombardiam.

Nunc Paduani cupientes destruire Veronam, ut commodius ire possent ad eam obfi-

(78) Pro Frangi.

(79) Adde discrimine, sive periculo.

pendam, cum Tervisinis, & Vicentinis venerunt cum exercitu, totis viribus parati contra Veronam, & apud Rivalentam, locum Domini Ugutionis de Crescentiis, castrametati sunt, illudque Castrum obsederunt diu strictissimè. In quorum succursu venerunt Mantuani, atque plures Lombardi insimul contra Dominum Imperatorem fœderati, & conspirati. Nam illis diebus, consilio Ugutionis Pili, dolosè & clandestinè fecerat Marchio jurare homines Vicentinos Societatem Lombardiæ contra Imperatorem; quod semper homines de Vicentia in omni consilio facere denegabant. Unde Marchio ignorantibus, quid jurarent, fecit jurare Vicentinos, sicut continebatur in quodam Brevi. Sed cum cognoverunt, quod fecerat ipsos taliter jurare, statim coeperunt habere Dominum Marchionem exosum omnes Vicentini, exceptis illis, quorum consilio hoc faciebat, quorum nomina, si expediret, breviter possent nuntiari.

Et tunc Lombardi maxima damna dederunt Veronensibus in Episcopatu suo, & recesserunt. Dominus autem Eccelinus, cum esset ibi in Castro, dimissis tamen necessariis ad loci defensionem, ivit pro succursu, quem intus manentibus ad certam diem dare promisit. Illi autem succursum expectando, cum nimia resistebant audacia tot Civitatibus. Nam videntibus omnibus quandoque exhibant de Castro, & vulnerabant, & occidebant quamplures de exercitu; immo etiam quinque ædificia contra ipsos Paduanos (80) parata ad læsionem, ipsis palam exeuntibus combusserunt cum maximo Paduanorum obprobrio; & intrabant, & exhibant contra ipsos tamen quodcumque volebant. Aliunde autem exire non poterant, quia Dominus Eccelinus pontem destruxerat.

Misit ergo Dominus Eccelinus narrando negotium Domino Imperatori, qui iverat jam Cremonam, ipsius postulando subsidium, & juvamen. Quo audito, ipse tamquam benignissimus Dominus, condolens cum fidelibus cruciatis, ira commotus propter nimiam audaciam infidelium, verè quasi per aëra volitando, cum toto suo exercitu sic celeriter succurrit, quod à Cremona movit die Veneris, & venit usque ad Sanctum Bonifacium, de quo parte combusta, ibi prope hospitatus est. Quo cognito Paduani, Vicentini & Tervisini ignorantibus, die Sabbati tempestivè cum Carrocio suo versi sunt in fugam; Vicentini autem, & Tervisini videntes Paduanorum fugam, & ipsi fugierunt, multa spolia in Campo, & ædificia omnia dimittendo. Cupiebat autem Marchio cum Vicentinis ad Civitatem redire, pro ipsa defendendo. Dominus autem Imperator, consilio sagacissimi Eccelini, sic festinanter eodem die Sabbati prævenit eosdem, quod ante fuit ad Civitatem cum pleno exercitu, quàm Marchio etiam currendo ibi potuisset adesse. Cupiens autem benignissimus & misericors Dominus Imperator pacificum habere Civitatis introitum, nolens ipsam lædere, ob id, quod manifestè cognoverat, quod Vicentini ad resistendum sibi ducebantur inviti, petiit à custodibus, & illis, qui erant intus Civitatem, & supra murum, quatenus sibi pacificum non denegarent ingressum. Qui cum penitus ei fuisset denegatus, hortatu Domini Eccelini, irato modo præ-

(80) Legendam videtur à Paduanis.